

на карисеитѣ единствени достовѣрни сведения можахме да откриемъ въ предпоследнитѣ страници отъ счетоводната книга на Рести. Следъ като сѫ отбелязани въ продължение на 10 години многобройни сдѣлки съ карисеи едва за 1602 година е посоченъ произхода на този видъ стоки. Презъ тази година Рести заплатиль 292 дуката за превоза на 12 бали карисеи отъ Остенде до Венеция, предадени на сънародника му Бернардо ди Нале¹⁾). Очевидно е, че голѣмата част отъ карисеитѣ, които Рести продавалъ въ София и другитѣ български градове и села сѫ били холандска стока. Това се потвърждава и отъ други документи отъ средата на 16 в. Измежду останалите стоки въ склада на дубровчанина Джирорета Андричъ, търгуващъ въ Пловдивъ и София презъ 1556 г., сѫ споменати. „Calisee di Fiandra“ — фландрйски карисеи²⁾. Отъ сѫщото произхождение сѫ били карисеитѣ, продавани отъ по-вечето дубровчани, търгуващи изъ българските земи.

Източниците споменуватъ освенъ карисеи отъ Фландрия, такива отъ Солунъ и Анкона³⁾). Между стоките на споменатия търговецъ отъ Пловдивъ сѫ отбелязани „calisee da donne di panno di Solunichio“⁴⁾. Възможно е подобни карисеи да не сѫ били фабрикувани въ Дубровникъ. Затова, обаче, конкретни сведения нѣма.

Фландрйската манифактура била извѣстна още презъ среднитѣ векове. Тя имала пазаръ въ всичките страни и се особено ценѣла. Докато презъ 14 в. посредници за България сѫ били венецианитѣ и генуезцитѣ, следъ заселването на турцитѣ такива сѫ били вече дубровчанитѣ. Венецианитѣ продължили своя вносъ на холандска стока, обаче, това ставало предимно чрезъ Цариградъ и Солунъ. Сѫщата роля, въ по-ограниченъ размѣръ, играли и генуезцитѣ.

Карисеитѣ се продавали на цѣли топове. Понеже имали низка цена, тѣ се продавали въ по-голѣми количества. Рѣдко е отбелязана нѣкоя сдѣлка за продажба на отдѣлни аршини платъ. Такива сѫставали само за онѣзи партиди, които сѫ били частъ, остатъкъ, или само парче отъ цѣло парче карисея. Дубровнишките архиви наричатъ такива остатъци — scavezato⁵⁾ или carisee in cavezzi⁶⁾. Въ едно завещание на единъ пловдивски търговецъ отъ 1614 г. се говори за една карисея нарезана (scavezata) по на 5 лакета⁷⁾

Обикновената мѣрка за карисеитѣ била лакътъ (аршинъ) — bracio, както е било това и за другитѣ платове. Тѣ се продавали по цѣли

¹⁾ „1602. Addi 12 Decembre aspri 23,873 per duc. 292. 2. 9 ad aspri 80 il ducato, sono per la condota di balle 12 di calisee de Ostende a Venezia come per la suo conto delle Redi di Mateo Lederj hauti per mano di Bernardo di Nalle qual li face boni a detto Lederj creditor deto . . .“ fol. 178.

²⁾ „ . . . calisee di Fiandra d'ogni colore braccia trecento venti cinque . . . Div. not. t. 115 f. 96.

³⁾ Resti, f. 84.

⁴⁾ Div. not. t. 115 f. 96.

⁵⁾ „ . . . aspri 1,360 per braccia 26 ad aspri 85 di carisee azure che scavezarno“ Resti, f. 80.

⁶⁾ п. т. f. 191.

⁷⁾ „ . . . Item ancora che sia indubitato dal signor Ladislavo di Bona et dell'i altri pezze diciotto di carigie, della quali si ha venduto pezze dua e altre due scavezate si ha tagliato da braccia cinque . . .“ Test. t. 55 f. 82 V^o сл.